

Trekantområdets

Karrierekanon

Etiske dilemmaer i sygeplejen

Forløbet er udviklet i samarbejde mellem

UCL, Sygeplejerske i Vejle

Tovholder: Stinne Vinding, stvi@ucl.dk

Fredericia Gymnasium, STX

Tovholder: Andreas Molander, an@fredericia-gym.dk

Formålet med forløbet

At opnå viden om etiske dilemmaer i sygeplejen, og hvordan denne viden kan danne baggrund for refleksioner i mødet med andre mennesker i praksis.

Fag

Religion, C-niveau (kan også gennemføres med Religion B-niveau og med Filosofi C-niveau)

Inden ekskursionen til UCL skal eleverne undervises i følgende:

Kernestof og faglige mål

Nøglebegreber til Etik:

- Lykkeetik (udfaldsetik): Lykkemaksimering via fornuft, selvhævdelse og selvudfoldelse efter biologiske egoisme, gensidighedsprincippet, retskaffenhedsprincippet, udregning af Benthams tendens
- Pligtetik (sindlagsetik), teologisk: det dobbelte kærlighedsbud, selvopofrelse. Pligtetik, filosofisk: indre lidenskab, det kategoriske imperativ, det praktiske imperativ, den gode vilje (lykkens gaver, temperamentets egenskaber, åndens talenter, stærk og svag karakter)

Eleverne forventes at kunne benytte SENAT-metoden til at gennemgå en tekst omhandlende etiske spørgsmål.

Sidemæssigt omfang: ca. 30 sider

Målopfyldelse:

- disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende elementær religionsfaglig terminologi
- redegøre for grundlæggende sider ved kristendom, herunder dens formative, historiske og nutidige skikkelser og rolle i europæisk og dansk idéhistorie og identitetsdannelse
- karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber
- karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver

- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Bearbejdet materiale:

"Er etik en lykkelære eller en pligtlære?", Nielsen og Simonsen: Ethiske Problemer og ideer, Gad, København, 1982 (6 sider)

Anne Skare Nielsen: Etik for begyndere (2001), <http://www.cifs.dk/scripts/artikel.asp?id=282&lng=1> (4 sider)

Religionsnørden: "Lykkeetik - grundlæggende intro", https://youtu.be/e9L7qLG_mYU (anslået 3 sider)

Religionsnørden: "Bentham", https://youtu.be/36Ke8MDO_os (anslået 3 sider)

Religionsnørden: "Teologisk pligtetik", <https://youtu.be/yCTr0QwptFk> (anslået 3 sider)

Religionsnørden: "Filosofisk pligtetik", <https://youtu.be/1egGdbJwGys> (anslået 3 sider)

SENAT-metoden: <https://olympen10.wixsite.com/religion/senat> (1 side)

Bentham: "En indføring i principperne...", Nielsen og Simonsen: Ethiske Problemer og ideer, Gad, København, 1982 (2 sider)

Beskrivelse af undervisningsforløb

Forud for dagen orienterer gymnasieeleverne sig i cases, hvori der er indlejret etiske dilemmaer.

Gymnasieeleverne skal igennem tre undervisningsstationer:

Station 1:

- Oplæg om etikens betydning i sygeplejen v/Stinne Vinding. Desuden demonstreres sygeplejerskeuddannelsens måde at præsentere konsekvensetik og pligtetik på.
- Foregår i et undervisningslokale.

Station 2 og 3: Simulationsundervisning.

Scenarie: Et udvalgt etisk dilemma konkretiseres vha et simulationsscenario (et rollespil) i vores simulationslokale, hvor to gymnasieelever, sammen med Stinne Vinding, varetager plejen af en patient (vores højteknologiske simulationsmannequin), og et dilemma opstår. Rollespillet omhandler patienten Svend, som har et væskeoverskud på 18 kilo og derfor er sat på væskerestriktion (han må ikke drikke). Han må derfor kun få isterninger, men har købt vand i kiosken og tigger også juice af de andre medindlagte. Sammen med et par elever opdager Stinne Vinding vandflasken fra kiosken samt det tomme glas juice. Svend beder os så inderligt, om han ikke nok må få et glas vand, da han er vildt tørstig.

De resterende gymnasieeleverne følger simulationen livestream, sammen med Andreas, i debriefing-rummet.

Efterfølgende debriefing i fællesskab på plejesituationen.

Scenarie: Foregår i vores dagligstue på et plejecenter, hvor Anni, som har Parkinson og deraf ryster meget på hænderne, skal have hjælp til at spise. Der er meget travlt på plejecenteret den dag, da en beboer er død, og en anden er dårlig – samtidig med at der er en sygemelding, så personalet er pressede. På skift går tre elever fra gymnasiet ind til Anni og udfører den pleje (eller manglen på samme), som Stinne Vinding instruerer dem i. Den første skal bare rykke lidt rundt på maden og lægge en serviet i skødet. Da Anni ringer igen, skal den næste studerende give hende 4 spsk. yoghurt. Og den tredje studerende taler Stinne Vinding så med om, hvad vedkommende synes, at situationen kalder på.

Også her sidder de resterende elever og følger simulationen livestream, sammen med Andreas, i debriefingrummet.

Efterfølgende debriefing i fællesskab på situationen, hvordan det føltes; hvordan det etiske dilemma tager sig ud, og hvilke bud har vi på at håndtere situationen.

Program for besøg på uddannelsesinstitution

Kl. 9:00-9:15	Fælles velkomst og intro til dagens program
Kl. 9:15-10:00	Oplæg i et undervisningslokale
Kl. 10:00-10:15	Pause
Kl. 10:15-11:15	Intro til scenarie + simulation + debriefing
Kl. 11:15-11:30	Pause
Kl. 11:30-12:15	Intro til scenarie + simulation + debriefing
Kl. 12:15-12:30	Fælles afslutning

Erfaring og gode råd

- Mere tid. Det er lige sparsomt nok med tre timer/lektioner a 45 min. – ideelt vil fire timer/lektioner a 45 min. være passende.
- Vigtigt at gymnasieeleverne på forhånd har kendskab til etiske dilemmaer, pligt- og konsekvensetikken.

Kontaktperson

Stinne Vinding.

Mail: stvi@ucl.dk

Mobil: 21517806

UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole,

Sygeplejerskeuddannelsen i Vejle